

Museovirasto
Rakennushistorian osasto/VAT
PL 169, 00511 Helsinki

29.9.05 GH
RAC

SAAPUNUT
30-09-2005
MUSEOVIRASTO

Viite / Hänvisning
Museoviraston lausuntopyyntö 18.1.2005 Dno 29/004/2003

Asia / Ärende
LAUSUNTO VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVISTÄ
RAKENNETUISTA KULTTUURIYMPÄRISTÖISTÄ

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittama viranomaisten laatima inventointi, josta ilmenevät valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriperintökohteet, on tällä hetkellä *Museoviraston ja ympäristöministeriön julkaisema luettelo Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museovirasto, Rakennushistorian osaston julkaisu 16, 1993.* Museovirasto on ajantasaistanut ja tarkistanut kohdevalikoimaa vastaamaan paremmin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Tavoitteena on, että tarkistettu aineisto korvaa vuoden 1993 julkaisun aineiston.

Lausuntonaan ehdotuksesta Uudenmaan ympäristökeskus esittää alueensa kohteista seuraavaa.

Ympäristökeskus pitää esitettyjä tarkistuksia perusteltuina ottaen huomioon, että kohteen tulee täyttää valtakunnallinen arvokriteeri. Tämä selkeyttää sekä kaavoituskäytäntöä että rakennussuojeluasioiden käsittelyä yleisesti.

Kohteiden karsinta valtakunnallisesta statuksesta johtaa siihen, että seudullisia inventointeja tulee tarkistaa. Myös kuntien on lisättävä inventointejaan kohteiden turvaamiseksi. Karsinta heikentää kuitenkin luettelosta poistettujen kohteiden suojeluasemaa ja voi lisätä konfliktitilanteissa eräiden tahojen rakennussuojelulakiin turvautumista.

Ympäristökeskus pitää tärkeänä, ettei kohteita karsita eikä ole pääkaupunkiseudulla karsittu niihin kohdistuvien rakennus- ja kaavoituspainoiden johdosta. Pikemminkin tällöin niiden suhteellinen painoarvo korostuu. Ympäristökeskus katsookin, että Museoviraston esitys on liian suppea erityisesti Espoon ja Vantaan osalta. Poistoja on myös ehdotettu varsin paljon Länsi-Uudenmaan alueella ja alueen kartanot ja kyläkokonaisuudet ovat osin jääneet liian vähäiselle huomiolle.

Tapiola käsittää valtaosan modernin arkkitehtuurin kohteista. Kudeneule Oy:n tehdasalue Hangossa ja Hyvinkään kirkko ovat perusteltuja lisäyksiä. Modernin arkkitehtuurin kohteet vaativat lähitulevaisuudessa uudelleen arviointia.

Uudenmaan ympäristökeskus esittää seuraavia kohteita säilytettäväksi edelleen kohdeluettelossa samoilla perusteilla kuin vuoden 1993 julkaisussa. Osa kohteista on päällekkäisiä valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kanssa, mutta perusteluna on yhtenäinen ja maisemaan liittyvä rakennuskanta.

lis. rek. port.
ta+
mmetit, tbi
05
x

- Saukonmäen kylä*
- Tank. onko maisema-alue Haaglin*
- Espoo *ei haag* Bodomjärven ympäristö viljelysaukeineen
 Snettans- Rödskogin kulttuurimaisema = RkY 73
 Gammelgårdin kylä ja kulttuurimaisema = --
- Helsinki *ei haag* Kulosaaren huvilakaupunginosa. 93
- Hyvinkää *ei haag* Kytäjän kartanokokonaisuus
- Karjaa *ei haag* Backgrändin ja Brasbyn kylät
- Karjalohja *ei haag* Karjalohjan kirkonkylän kulttuurimaisema (keskeiset rakennukset harjulla)
 Nummijärven kylä ja kulttuurimaisema
- K-nummi *ei haag* Haapajärven kulttuurimaisema
 Estbyn kulttuurimaisema
- Lohja *ei haag* Vaanilan kartano
- Nummi-Pusula *ei haag* Nummen kirkonkylän ydinosat *Sis. maisemaan*
- Nurmijärvi *ei haag* *Palojen kultt. maisema*
 Aleksis Kiven syntymäkoti ja Taaborinvuori
 Nurmijärven kirkonseutu keskeisine vanhoine rakennuksineen
- Porvoo *ei haag* Haikon kartano, Edelfeltin huvila ja ateljeerakennus *Sis. maisemaan*
 Sannäsin kartano
- Tammisaari *ei haag* Bromarvin kylä

Tuusula *Ei haag.* X - Hyrylän kasarmialue
 X - Jokelan teollisuusalue

Vantaa *Ei haag.* X - Backaksen kartano
 X - Vantaanjoen kulttuurimaisema välillä Vantaankoski-
 Königstedt.

Vihti *Ei haag.* X - Averia-Lahnus kulttuurimaisema

Johtaja

 Leena Saviranta

Ylitarkastaja

 Heikki Kurki

TIEDOKSI

Tammisaaren museo
 Helsingin kaupunginmuseo
 Porvoon museo